

jernbanen

DANSK JERNBANE-KLUBS TIDSSKRIFT

FORENINGEN DRIVER
MUSEUMSTOGET MARIBO-BANDHOLM
MARIAGER-HANDEST VETERANJERNBANE

NR. **3**

APRIL 1971.

DANSK JERNBANE-KLUB

FORENINGEN STIFTET 15. JANUAR 1961

jernbanen

Nr. 2 - 1971

11. årgang

Tidskriftet er medlem af:

Union Internationale de
Presse Ferroviaire
(ferpress), Wien, Østrig.

Ansvarshavende redaktør:

Erik B. Jonsen,
Esthersvej 19 B,
2900 Hellerup.
Tlf. (01 43) HELrup 6850.

Redaktør:

Ole-Christian M. Plum,
Rantzausgade 9, IV, tv,
2200 København N.
Tlf. (01) 39 33 12.

Redaktionskomité:

Ina N. Albert,
Annette Plum,
Poul Skebye Rasmussen

Foreningens tidsskrift
"Jernbanen" udkommer
10 gange årligt, udsen-
des gratis til medlemmer.

Tryk:

Sven Jensen,
Brudelysvej 26,
2880 Bagsværd.

Redaktionen af dette
nummer af "Jernbanen"
er afsluttet den 22.
marts 1971.

"Jernbanen" nr. 4 ud-
kommer ca. 1. maj.

Indlæg til juni-numme-
ret må være redaktøren
i hænde senest den 20.
maj 1971.

Foreningens generelle adresse:

Dansk Jernbane-Klub
Bernstorffsvej 195,
2920 Charlottenlund.
Tlf. (01 66) ORdrup 8267
(normalt kl. 17 - 19).

Formand:

Politiadvokat Birger Wilcke,
Søbakken 24,
2920 Charlottenlund.
Tlf. (01 66) ORdrup 2209.

Kasserer:

Bogholder Mogens Bruun,
Ahornvej 18, 3650 Ølstykke,
Tlf. (03) 17 88 04.

Postgirokonto nr. 15 38 30,
adresseret til:
Dansk Jernbane-Klub,
Kassereren,
Ahornvej 18, 3650 Ølstykke.

Sekretær:

Fuldmægtig P.O. Rosenørn,
Bernstorffsvej 195,
2920 Charlottenlund.
Tlf. (01 66) ORdrup 8267.

Øvrige bestyrelsesmedlemmer:

Konsulent Erik B. Jonsen,
(næstformand),
Ingeniør Stig Thoke-Jensen,
Afdelingsingeniør
H.O. Thorkil-Jensen,
Grosserer Povl Yhman.

Museumstoget Maribo - Bandholm:

Information og bestilling
af særtog:

Povl Yhman,
Vesterbrogade 179,
1800 København V.
Tlf. (01) 31 98 16.

Mariager - Handest Veteranjernbane:

Trafikafdeling og information:

Overtrafikass. B. Sundahl,
Vinkelvej 2, 8870 Langå.
Tlf. (06) 46 12 75.

DJK's nordjyske afdeling:

Overtrafikass. S.P. Laursen,
Falkevej 7, 8900 Randers.
Tlf. (06) 46 65 84.

DJK's fynske afdeling:

S. Thøstrup-Christensen,
Vedtofte, 5574 Rørmosehus.
Tlf. (09) 45 12 82.

Medlemskontingent for året 1971:

Ordinære medlemmer kr. 35,-
Juniormedlemmer (under 18
år den 1. januar 1971) .. kr. 25,-
Optagelsesgebyr kr. 5,-

Indmeldelsesformular kan rekvire-
res hos kassereren (se ovenfor).

ORDINÆR GENERALFORSAMLING

— se side 10

Forsidebilledet: Q 350 i Rødekro med tog 4862,
den 6. december 1970.
(Asger Bergh).

Et „heldigt“ lokomotivs historie.

Af O. J. Koch.

Mange ting på denne jord har set dagens lys mere eller mindre velovervejet, og uden at man har kunnet overskue konsekvenserne heraf. Min tilblivelse blev imidlertid grundigt gennemdrøftet, inden mit udseende blev bestemt på en ingeniørs tegnebræt. Jeg blev konstrueret med et ganske bestemt formål for øje, nemlig at slæbe kulvogne. Jeg blev langsomt bygget op sammen med to søstre på en fabrik i et fremmet land, hvor menneskene talte et sprog, jeg aldrig nåede at lære. Fin og nymalet forlod jeg fabrikken og blev sendt ud på en lang rejse nordpå, til et land, man kaldte Danmark. Jeg blev stationeret på et gasværk "på den anden side af Valby Bakke", og mit job bestod i at slæbe læssede kulvogne fra Sydhavnen til gasværkets retorter.

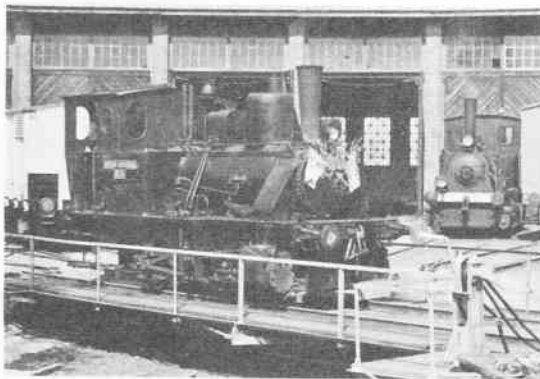
Min bane var ikke lang, kun ca. 3,5 km. Når mine vogne var læsset i havnen, kørte jeg mellem Statsbanernes værksteder på den ene side og små kolonihaver på den anden. Jeg har tit skævet ind på værkstederne, hvor de store, stolte eksprestogslokomotiver blev repareret, men oftest glædede det mig at skue ud over kolonihaverne, hvor jernbanens folk i deres fritid gik og gravede i jorden. Tit havde de også deres børn med, og de kom løbende ned af havegangene for at se mig ase forbi, når de havde hørt mig fløjte enten ved Otto Busses vej eller ved Enghavevej. Min kvittering var en omgang sod til deres blege ansigter; det var godt jeg ikke kendte deres mødre, for det var ikke en helt lille balle, der havde ventet mig i så tilfælde !

Når jeg var kommet forbi Sydkrogen, et mindre, skummelt værkstedskvarter, skulle jeg krydse Enghavevej. Det var ikke altid et lige let job for de to mand, der skulle standse trafikken for at lade mig passere. Særligt slemt var det i myldretiderne, for beboerne i Sydhavns-kvarteret er som bekendt et folkefærd for sig, og de havde f..... ikke lyst til at vente på, at jeg skulle passere, når de kom fra arbejde og skulle hjem til "lillemor".

Efter at have passeret Enghavevej kørte jeg langs DSB's godsforbindelsesspor helt ud

til gasværket. Her har jeg mange gange kørt side om side med store, tunge godstogslokomotiver, der hånligt snøftede af mig. Længere fremme krydsede jeg en anden gade med bomme, Trekronergade hed den vist nok; når jeg var kommet et stykke forbi den, kunne jeg på den anden side af DSB's spor skimte en lille remise. Derovre har to andre lokomotiver holdt til, sidst en lille N-maskine, og jeg har senere hørt, at også den stadig er i live.

Når jeg kom ud på gasværket, måtte jeg yde alt hvad jeg havde i mig; jeg skulle op ad den lange rampe med kulvognene, og det var en hård tårn. Senere fik mine søstre og jeg selskab af en stor O-B-O maskine (det blev sagt, at det var den største i Danmark) og en HS-maskine fra DSB. Vi var alle stolte af vores job, for vi vidste, at København var meget afhængig af vores arbejde.

ØG nr. 3 i Maribo, 17.maj 1970.
(Asger Bergh).

I mange år bestred vi vores arbejde til gasværkets ledelses fulde tilfredshed, men den dag skulle komme, hvor vi blev overflødige. Gasværket skulle nedlægges! Jeg fik bange anelser, for hvad skulle der så blive af mig? Skulle jeg lide den skæbne, at blive skåret i småstykker af de grådige skærebændere? En dag blev jeg så slæbt væk, og jeg troede, at min sidste time var kommet.

Men nej! Så galt skulle det ikke gå denne gang. Jeg kom til et gasværk i den anden ende af byen, hvor jeg atter fik lov at gøre gavn sammen med to mærkelige lokomotiver. De så ud

som om de havde fået lagt en dyne over kedlen! Her skulle jeg ikke køre så langt med kulvognene, for vi kørte direkte fra havnen op på rampen. Heroppe var der en fantastisk udsigt; man kunne se ud over havnen med de store skibe, og næsten lige neden for var der en stor remise, hvor der holdt nogle flotte røde vogne, lyntog kaldte man dem. Der kørte også nogle andre mærkelige tog; de havde fuglebure på taget, og så hverken brummede eller dampede de.

Men en dag skete der noget i mit indre, som man ikke ville reparere, fordi det forlød, at også dette gasværk skulle nedlægges. Jeg blev stillet ind bag i remisen, - godt gemt af vejen.

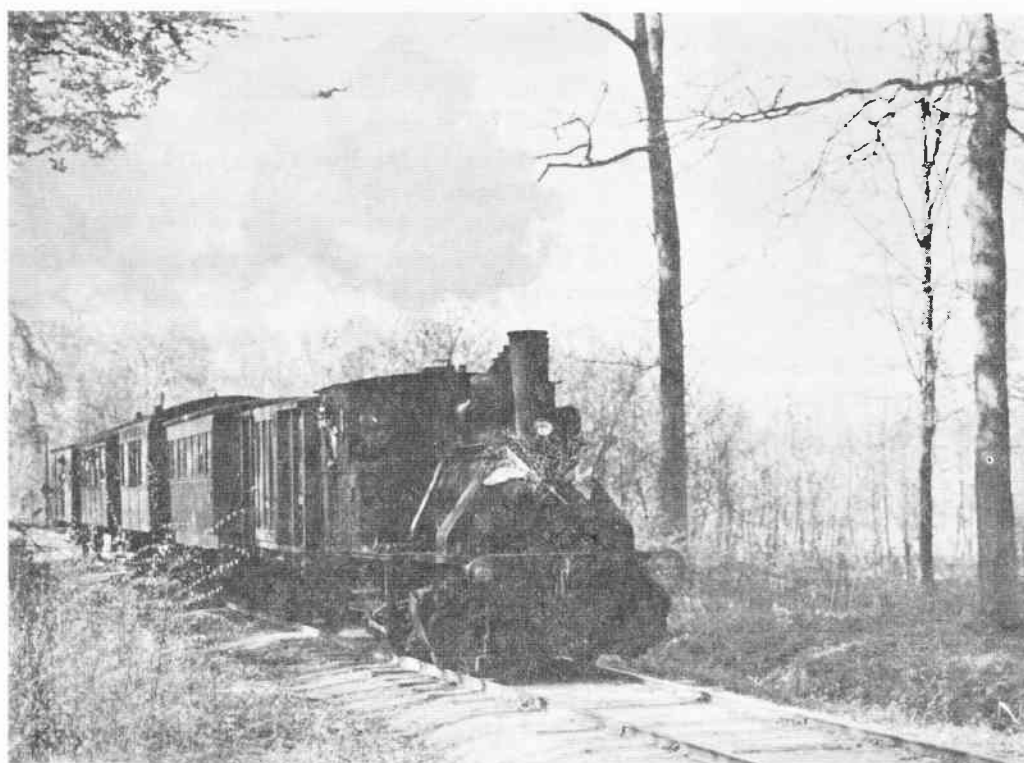
Så en dag kom der en hel masse mennesker med fotografiapparater dinglende på maven. De skulle for sidste gang se et af lokomotiverne med "dyne" på køre op ad rampen. Så var det altså rigtigt, at gasværket skulle nedlægges. Der var også nogle inde og se på mig, men jeg bed især mærke i to, for de så ind i mig, bankede på mine ømme steder, kikkede neden under mig, og gik med smilende ansigtsfolder igen deres vej. Jeg forstod intet!! Hvad var de nu ude på?

Jeg fik dog lov at stå en tid endnu, men en dag blev jeg slæbt over på Østerport Station. Her fik jeg lov at stå sammen med en af de uskønne "dyne"-maskiner, og det varede ikke

længe før jeg kunne mærke rusten begynde at gnave i mig.

Så skete der pludselig noget! En bidende kold vinterdag blev jeg trukket ind under en stor kran af et grønt spektakelværk. Her blev jeg viklet ind i stålwire, og langsomt begyndte det at knage i mig. Pludselig kunne jeg ikke mærke sporene under mig længere, jeg svævede! En vidunderlig fornemmelse! Det varede dog kun kort, for der blev skubbet en vogn med spor ind under mig, og den blev jeg blidt sat ned på. Mærkeligt, hvad skulle der nu til at ske? Jeg blev surret godt fast til vognen, og et par dage senere blev jeg koblet ind i et godstog med et brummende uhyre foran. Jeg skulle ud at rejse. Afsted gik det med svimlende fart; jeg var bange, for hver gang vi skulle under en bro, så det ikke ud til at jeg skulle komme helskindet med under, men det gik alligevel hver gang. Efter nogle dages forløb endte rejsen i en by, man kaldte Maribo. Her kom jeg atter en tur op i en kran, og da mine egne hjul igen kom i kontakt med skinnerne, blev jeg slæbt over til en remise af et diesellokomotiv, der til forveksling lignede et marci-panbrød. Hvilket syn mødte mig, da portene til remisen blev lukket op, og jeg kom inden for! Flere gamle lokomotiver, nymalede og flot pudsede! Skulle samme lykke mon overgå mig?

Der var noget, der tydede på det. Nogle

ØG nr. 3 med tog i
Merretskov,
17. maj 1970.
(Asger Bergh).

unge mennesker gik i gang med at reparere mit syge indre, og snart følte jeg mig frisk igen. Men ét af de unge mennesker, kendte jeg ikke ham? Jo, det var en af drengene fra koloniha-verne, sikke stor han var blevet! Han fyrede senere op i mig, og det var en skøn fornemmel-se atter at mærke varmen i sit indre. Jeg var ude at køre en tur med ham; mine nye omgivel-ser var en fryd! Det var ikke længere fabriker og værksteder, men et dejligt landskab med marker, små vandløb og skove.

Jeg har fået at vide, at jeg nu er "muse-umsgenstand", hvad det så end er for noget! Men jeg ved da, at jeg skal trække gamle per-sonvogne med turister og feriegæster om søndagen.

En vidunderlig fornemmelse gennemstrømmer én, når man føler at være kommet til ære og værdighed.

Som De sikkert allerede har gættet, er det DJK's lokomotiv VG nr. 2's (ØG nr. 3) livshi-storie.

LØRDAG den 8. maj - SØNDAG den 9. maj 1971:

Udflugt med DJK-materiel (MHVJ) over følgende strækninger:

LANGÅ-SILKEBORG-BRANDE-GRINDSTED-VARDE, og

VARDE-NR.NEBEL-NYMINDEGAB/ retur

VARDE-SKJERN-HERNING-SILKEBORG-LANGÅ-RANDERS.

Samtlige sær- og arbejdstog fremføres (med en enkelt undtagelse) af loko HV nr. 3 og person-vogne fra Mariager-Handest Veteranjernbane.

Planen for udflugten ser således ud:

LØRDAG:

Langå..... afg. kl. 13.15
Silkeborg afg. kl. 14.26
Brande afg. kl. 16.38
Grindsted afg. kl. 17.40
Varde ank. kl. 19.00

Toget fremføres som arbejdstog fra Laurbjerg til Varde.

SØNDAG:

Varde (arbejdstog).. afg. kl. 8.00
Nr. Nebel ank. kl. 10.30
Viderebefordring med skinnebus Nr.Nebel - Ny-mindegab/ retur.
Nr. Nebel (særtog).. afg. kl. 11.50
Varde ank. kl. 12.30
Varde afg. kl. 13.43
Skjern ank. kl. 14.31
Herning ank. kl. 16.58
Rejsende fra Fredericia og øst for Lillebælt, der benytter DJK's "gruppebillet", foretager

togskifte til tog 1732 , afgang fra Herning kl. 17.02 (se i øvrigt nedenfor).

Silkeborg ank. kl. 18.00

Langå ank. kl. 19.14

Randers ank. kl. 19.40

Togene oprangeres således:

Loko HV 3 - ZE - MHVJ-hjælpevogn nr. 1 - 3 stk
MHVJ-personvogne: (VNJ C 25 - HHJ C 26 - HHJ C 29). ZE-vognen medfører reservevandforsyning, hjælpevognen medfører ekstra kul og nødvendigt værktøj.

TILSLUTNINGSFORBINDELSER:

LØRDAG den 8. maj 1971:

København H...(tog 17 -AROS). afg. kl. 7.05

Roskilde afg. kl. 7.26

Nykøbing Fl.(tog 106). afg. kl. 5.48

Vordingborg afg. kl. 6.12

Næstved(tog 862). afg. kl. 6.46

Slagelse ank. kl. 7.30

Slagelse afg. kl. 8.01

Odense afg. kl. 10.03

Fredericia afg. kl. 10.42

Århustogskifte .. ank. kl. 11.59

Århus(tog 935). afg. kl. 12.05

Langå ank. kl. 12.39

SØNDAG den 9. maj 1971 (HJEMREJSE):

Herning(tog 1732). afg. kl. 17.02
Vejletogskifte .. ank. kl. 18.23
Vejle(tog 1078). afg. kl. 18.28
Fredericia ank. kl. 18.46
Odense ank. kl. 19.32
Korsør ank. kl. 21.25
Korsør(tog 1078). afg. kl. 21.34
Slagelse ank. kl. 21.49
København H. ank. kl. 22.56

Tog 1078 standser ej i Roskilde. Rejsende til Roskilde, Næstved, Vordingborg og Nykøbing Fl. benytter tog 1086 fra Korsør afg. 21.39:

Korsør(tog 1086). afg. kl. 21.39
Ringsted ank. kl. 22.19

Ringsted(tog 1179). afg. kl. 22.26
Næstved..... ank. kl. 22.43
Vordingborg ank. kl. 23.01
Nykøbing Fl. ank. kl. 23.21

Ringsted(tog 1086). afg. kl. 22.20
Roskilde ank. kl. 22.52

Oplysninger om andre tilslutningsforbindelser
- se TOGPLAN og DANMARKS REJSEFORBINDELSER.

Pris for deltagelse:

fra København/ Roskilde/ Næstved/
Vordingborg/ Nykøbing Fl. kr. 90,-
fra Odense..... kr. 70,-
fra Fredericia kr. 60,-
fra Århus kr. 45,-
fra Langå/ retur Langå ell. Randers. kr. 40,-

TILMELDELSE sker ved senest MANDAG d. 26. april 1971 at indbetale nævnte beløb på postgirokonto 11 10 06, adresseret til:

Dansk Jernbane-Klub,
Udflugtsafdelingen,
Alsvej 4 B nr. 3,7,
2970 Hørsholm.

Kvitteringskuponen, der skal medbringes, ombyttes med kontrolbillet i toget (AROS). Dog vil rejsende fra Nykøbing Fl., Vordingborg og Næstved få deres billetter tilsendt ved rettidig indbetaling.

Vi beder om, at medlemmerne overholder den nævnte tilmeldingsfrist. Udflugten annonceres i så god tid, at vi med sindsro vil opkræve kr. 5,- af efternølerne, der bor øst for Storebælt.

Medlemmer, der ønsker at deltage helt eller delvis i udflugten efter Langå, køber billet i toget (F.eks. koster turen Varde-Nebel/ retur kr. 10,-)

Der vil blive udleveret særtogsanmeldelser.

Deltagerne må selv sørge for indkvartering i VARDE, hvor der bl.a. findes følgende hoteller:

HOTEL VARDE,
Torvet 3, 6800 Varde, Tlf.: (05) 22 05 00:
Enkelt værelse/u morgenmad: Kr.28,50 - kr.39,-.

CENTRALHOTELLET,
Torvet 8, 6800 Varde, Tfl.: (05) 22 02 11:
Enkelt værelse/u. morgenmad: Kr. 35,-.

HØJSKOLEHJEMMET,
Storegade 56, 6800 Varde, Tlf.: (05) 22 01 40:
Enkelt værelse/u.morgenmad: Kr.21,50 - kr.31,-.

De nævnte hoteller har telefonisk oplyst de nævnte priser, som DJK ikke hæfter for.

BEMÆRK!!

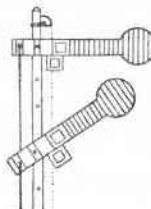
Dette er en udflugt i særklasse. Den gennemføres med DJK-loko og DJK-materiel over samtlige strækninger (- Nr. Nebel - Nymindegab). - -
Og husk: Laurbjerg - Silkeborg - Brande -
Grindsted nedlægges pr. 23. maj 1971.

B. Sundahl og P.O.R.

Foreningsnyt

Kontingenter

Det har vist sig, at selv om giro-indbetalingskort til brug for kontingentindbetaling for 1971 har været vedlagt tidsskriftet hele to gange, er der adskillige medlemmer (herunder en række af vore svenske medlemmer), der ikke har modtaget et sådant. Sådanne medlemmer kan rekvirere et erstatnings-girokort hos kassereren (se side 2) eller benytte et almindeligt girokort (med fornøden påtegning om, at indbetalingen gælder kontingentet). Dette nummer af "Jernbanen" er det sidste, der udsendes til medlemmer, der ikke har betalt kontingent inden den 1. april 1971.

Rubrikken
fortsættes side 10.

DJK's bogserie

Af de hidtil udsendte bøger kan følgende leveres, sålænge lager haves:

5. Fortegnelse over danske jernbaners motormateriel, 2. del. (forsøgsvogne, skinnebusmateriel m.v.) kr.15,00
6. Nakskov-Rødby Jernbane kr.12,00
9. Vejle-Give Jernbane kr.12,00
10. Kolding-Egtved Jernbane kr.15,00
11. Nakskov-Kragenæs Jernbane kr.12,00
13. Vodskov-Østervrå Banen kr.14,00
14. Hjørring-Ålbæk og Hirtshalsbanen 1925 - 1965 kr.12,00
16. Helsingør-Hornbæk-Gilleleje Banen.. kr.19,00
17. Lyngby-Vedbæk Jernbane kr.25,00
18. Maribo-Torrig Jernbane kr.15,00
20. Køge-Ringsted Jernbane kr.32,00
21. Hørve-Vørslev Jernbane (2.udgave).. kr.20,00
22. Danske Jernbaners Motormateriel ... kr.20,00
23. Hjørring-Hørby Banen kr.20,00
24. Maribo-Bandholm Jernbane 1869 - 1969 kr.20,00
25. Horsens-Juelsminde Jernbane kr.25,00
26. Fra MFVJ til MHVJ: Mariager- Handest Veteranjernbane kr. 5,00
27. Gribskovbanen 1880 - 1924 kr.48,00
28. Haderslev Amts Jernbaner I: Dr. Mauves bane kr.40,00
29. Haderslev Amts Jernbaner II: Becherer bygger videre kr.40,00

Bøgerne kan erhverves ved indbetaling af ovennævnte beløb + porto (kr. 0,50 pr. publikation - for nr. 16, 17, 20 og 27 - 29 dog kr. 1,50 pr. publikation) på postgirokonto 6 73 94, adresseret til P.Thomassen, Strandvejen 201, 2900 Hellerup. Ved køb af tre bøger - eller flere - er portoen ialt kr. 2,00.

EN PERLE

FOR ALLE

JERNBANEINTERESSEREDE

Deres bogsamling om gamle jernbaner er ganske enkelt ikke komplet, uden denne faksimile-udgave af en charmerende tog-guide fra det herrens år 1864. Foruden gamle køreplaner, kort og togtakster med priser i skilling og rigsdaler, indeholder den en causerende beretning om alle de seværdigheder, den togrejsende på Nordbanen kunne iagttage i hine tider, samt en samling på 26 stk. hidtil ukendte træsnit af fin kunstnerisk standard.

Bogen der er på 48 sider er trykt på fornemt papir i format A4 (ca. 20x30 cm.) i begrænset oplag.

Kr. 42,50

Da vi erfaringsmæssigt ved, at de fleste medlemmer ikke nænner at klippe i deres blad, har vi undladt den sædvanlige bestillingsseddel. I stedet beder vi interesserede bestille bogen pr. brev eller telefonisk.

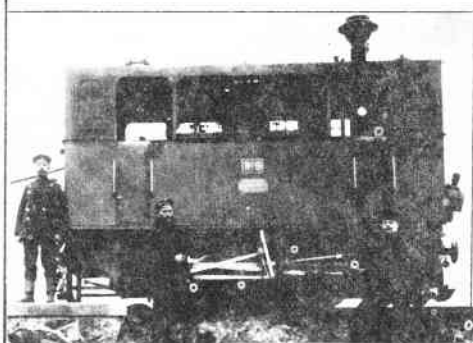
Ved forudbetaling sendes bogen portofrit. Indbetaling kan ske med check, eller på giro 95 999. Pr. postopkrævning er opkrævningsgebyret kr. 2,60.

Med venlig hilsen

FORLAGET WEJP & MAGNUSSEN

Kongevej 85, 3000 Helsingør.
Tlf. (03) 21 11 40. Giro 95 999

HADERSLEV AMTS JERNBANER II „Becherer bygger videre”

Af Birger Wilcke,
136 sider og
ca. 70 illustrationer.

Bestil den nu i dag. Kr.41,50 (inkl. MOMS og porto) indsættes på postgiro 6 73 94, P.Thomassen, Strandvejen 201, 2900 Hellerup.

UDGIFTER

D R I F T S R E G N S K A B f o r 1 9 7 0
=====

INDTÆGTER

Omkostningskonto:

Porto, telefon m.v.....	4.057,44	
Kontoromkostninger.....	982,95	
Bladet m/porto 28.223,54		
+ annoncer.....	3.146,67	25.076,87
Møder, film etc.....	3.027,-	
Rejser, repræsentation.....	757,20	
Kontingenter.....	380,-	
Renter af kassekredit.....	1.652,28	
Film om MBJ's 100 års jub.	653,60	36.587,34

Forlaget: Udgivelsesomk.	58.523,26	
+ lager 31/12-69.....	40.000,-	
+ lager 31/12-70.....	40.000,-	58.523,26

Udflugterne: Særtog m.v. ialt.....	45.733,65	
------------------------------------	-----------	--

Museumstoget Maribo-Bandholm:

Rejsegodtgørelser.....	357,20	
Kul og olie.....	7.866,25	
Rengøring af vogne.....	919,49	
Vedligeholdelse.....	1.517,22	
Trafikforsikring.....	978,48	
Særtogsomkostninger.....	1.237,89	
Reglementer, administrat.	1.944,69	
Repræsentation,.....	835,-	
Annoncer, brochurer m.v.	2.912,16	
Diverse omkostninger.....	907,26	19.475,64

Mariager-Handest Veteranjernbane:

Rejsegodtgørelser.....	240,90	
Kul og olie.....	10.513,59	
Vedligeholdelse.....	1.712,54	
Trafikforsikring.....	1.803,-	
Særtogsomkostninger.....	4.938,10	
Administration m.v.....	1.049,87	
Repræsentation.....	464,-	
Annoncer, brochurer.....	1.739,87	
Diverse omkostninger.....	685,83	23.147,70

Restaureringsafdelingen:Maribo:

Damploko ØSJS.2..	2726,11	
Damploko LJ.19....	2358,35	
El-anlæg m.v.....	1039,12	
El-forbrug 2 år..	1069,-	
Værktøj.....	392,11	
Materialer.....	532,67	
Opvarmning.....	1043,43	
Lokaleafskrivn.	1000,-	
Rejsegodtgørelser	640,50	
Salg af gl.mat.	-680,40	10.120,89

Kl'borg: Rep.B5

2201,30

Værktøj..... 370,14

El-forbrug..... 88,58

Salg af gl.mat. -260,-

2.400,02

København: K.564.....

300,-

Odense: Qa.1333.....

361,94

Vejle: VVGJ.C.23.....

67,59

Mariager: se specifikat.

6.619,48

FÆLLES: Fragter.....

1.038,48

Forsikringer..... 1.084,30

Remiseleje/Fh..... 150,-

22.142,70

IALT til modsat side midtfor

204.318,18

Kontingentkonto:

109 indmeldelser a 5,-	545,-	
987 kontingenter " 35,-	34.545,-	
138 kontingenter " 25,-	3.450,-	
	38.540,-	
- uafregnede differencer	140,-	38.400,-

Salg fra Forlaget til:

Medlemmer.....	48.135,60	
Publikum i MBJ-tog.....	5.025,96	
Publikum i MHVJ-tog.....	3.921,38	
Annoncer i MHVJ-bogen....	3.400,-	
Bogtilskud fra Scandia	1.000,-	61.482,94

Udflugterne: Bruttoindtægt.....	47.283,50	
---------------------------------	-----------	--

Museumstoget Maribo-Bandholm:

Billetsalg til plantog	16.408,25	
Grupperejser m/plantog	2.606,47	
Særtogsrejser.....	11.467,47	
Særtog for filmoptagelse	1.500,-	
Reklameplads i kupeer....	190,-	32.172,19

Mariager-Handest Veteranjernbane:

Billetsalg til plantog	13.852,50	
Lokale særtog.....	982,-	
Særtog, fremmede baner	8.888,45	23.722,95

Bidrag til foreningen:

Tuborg-Fondet.....	10.000,-	
Maribo kommune.....	300,-	
Medlemmer.....	4.836,75	15.136,75

Biindtægter: Bankrenter.....	71,21	
------------------------------	-------	--

ÅRETS INDTÆGTER 218.269,54

- ÅRETS UDGIFTER 204.318,18

= ÅRETS OVERSKUD 12.659,25

=====

Specifikation af restaurering/Mariager:

Reservelede m.v.....	2.626,84	
+ lager 31/12-69.....	5.500,-	
- lager 31/12-70.....	2.000,-	6.126,84
Malervarer.....	1.384,10	
Værktøj m.v.....	410,05	
Salg af gamle materialer.....	-1.301,51	
Overført til modsat side.....	6.619,48	

S T A T U S pr. 31. december 1 9 7 0

AKTIVER

PASSIVER

Kassebeholdning..... 397,13
 Postgiro 153830..... 10.568,08
 Postgiro 111006..... 3.423,59
 Debitorer og mellemregninger.... 7.195,15

Beholdninger:

Bøger, postkort m.v. 40.000,-
 Kul og olie..... 1.000,-
 Værktøj og inventar.. 6.000,-
 Reservedele..... 2.000,- 49.000,-

Hensat til senere driftsår
 vedrørende lokaleindretning
 i remisen i Maribo i 1969..... 5.000,-

Rullende materiel:

- 1) Beholdn. 31/12-69 124.643,97
- 2) Årets anskaffelser:

Svovlsyretankvogn

DSB o7o8oo9-8..... 1.150,-

Godsvogn

DSB Hj 37711..... 112,50

(MHVJ hjælpevogn 1)

Hvid godsvogn

DSB Ivk 20262..... 100,-

126.006,47

Baneareal ved Handest..... 2.727,76

204.318,18

Forudbetalte kontingenter..... 13.775,-
 Byggefond for MHVJ-remise..... 3.740,-
 Bankkassekredit..... 14.337,84

Restgæld vedrørende:

SNNE-motorvogne..... 1.000,-
 DSB/OHJ K.564..... 3.700,- 4.700,-

Diverse medlemmer..... 4.176,84

Øvrige kreditorer..... 13.329,94

Nettoformue:

pr. 31/12-69..... 137.599,31
 årets overskud 12.659,25 150.258,56

København i marts 1971.

Bestyrelsen:

BIRGER WILCKE
 Formand

ERIK B. JONSEN
 Næstformand

P. O. ROSENØRN
 Sekretær

MOGENS BRUUN
 Kasserer

BØRGE CHORFITZEN

H. O. THORKIL-JENSEN

STIG THOKE-JENSEN

Ovenstående driftsregnskab og statusopgørelse har vi fundet i overensstemmelse med foreningens bøger og bilag, som vi har revideret. Kasse- og girobeholdningerne har vi konstateret. Beholdningerne af bøger, postkort, kul, olie, værktøj, inventar og reservedele er opgjort af bestyrelsen.

København, den 19. marts 1970.

SVEN BLENDSTRUP
 Revisor

BENT IBHOLT
 Revisor

I tilknytning til Dansk Jernbane-Klubs tiende årsregnskab - som ses ovenfor disse linier - følger med næste nummer af "Jernbanen" vort første "ti-års-regnskab". I en tid hvor kortperiodiske regnskaber er et nyttigt og populært redskab, ville det måske engang imellem være sundt at se tingene i det perspektiv som kun et langperiodisk regnskab kan give. Samtidig med en oversigt over udviklingen gennem årene, vil hovedtallene blive rensat for ikke-kontante resultatpåvirkninger fra lagerforskydninger m.v. således at den reelle indtjening og anvendelse af foreningens egne og lånte midler vil fremtræde så klart som forholdene muliggør.

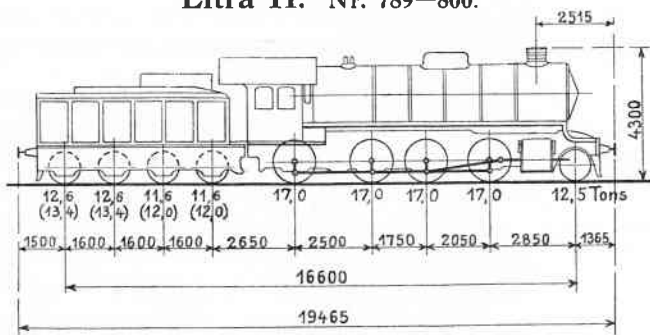
(M. Bruun)

Aflysning!

Udflugten med H-maskine i Sønderjylland m. v. - som annonceret i "Jernbanen", nr. 1/71 - side 16 - må desværre aflyses. Den sidste i drift værende H-maskine, nr. 800, viste sig at være i så dårlig stand, at den ikke kunne indlemmes i "udflugts-maskinparken" ("Jernbanen", nr. 2/71 - side 6). Et projekt - med kørsel med Q-maskine fra Rødekro til Åbenrå og retur over Vojens til Haderslev (samt busrundtur i Haderslev Amts Jernbaners opland) - viste sig at være så kostbart, at det ikke var rimeligt at iværksætte på indeværende tidspunkt - ikke mindst den ikke ganske billige udflugt i weekenden 8./9. maj taget i betragtning. Bestyrelsen vil dog arbejde videre med dette projekt til efteråret - eventuelt sammenkoblet med kørsel Assens-Tommerup - afventende Statsbanernes stillingtagen til foreningens fremtidige kørsel på godsbaner.

EBJ.

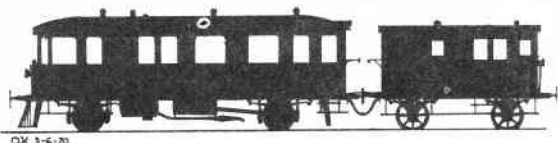
Litra H. Nr. 789-800.

Afholdte generalforsamlinger.

På de to ekstraordinære generalforsamlinger, der blev afholdt henholdsvis 21. februar og 21. marts, blev de af bestyrelsen foreslåede ændringer i foreningens love § 3 og § 4 vedtaget. Ved den første ekstraordinære generalforsamling stemte 17 for ændringerne og 2 imod. Afstemningen ved den anden ekstraordinære generalforsamling viste, at alle fremmødte gik ind for ændringerne, idet alle 19 stemte for.

EBJ.

DK 3-6-70

Kommende møder og udflugter

Ordinær generalforsamling

Søndag den 25. april kl. 11.00 afholdes ordinær generalforsamling i "Karnappen", Niels Hemmingsens Gade 10, underetagen, 1153 København K.

Dagsorden

1. Valg af dirigent.
2. Beretning om foreningens virksomhed i det forløbne år og oplysning om planerne for det kommende år.
3. Godkendelse af det reviderede årsregnskab, der findes på side 8 og side 9 i dette nummer af "Jernbanen".
4. Fastsættelse af kontingent og optagelsesgebyr for året 1972.
Bestyrelsens forslag:
Kontingentet uforandret. (se side 2).
5. Valg af medlemmer til bestyrelsen m.v.

Følgende medlemmer af bestyrelsen m.v. er på valg:

Birger Wilcke (formand),
Erik B. Jonsen,
Mogens Bruun,
Stig Thoke-Jensen.

Poul Skebye Rasmussen (suppleant),
B.K. Ibholt (revisor) og
Th. Ring Hansen (revisorsuppleant).

Samtlige ovenfor nævnte er villige til genvalg.

6. Indkomne forslag.
7. Eventuelt.

Opmærksomheden henledes på, at forslag til valg af bestyrelsesmedlemmer m.v. og til punkterne 6 og 7 på dagsordenen skal være formanden i hænde senest den 11. april 1971.

Bestyrelsen havde ikke - ved fristens udløb - den 14. marts 1971 modtaget nogle forslag, der ønskedes bekendtgjort for medlemmerne inden generalforsamlingen.

København, i marts 1971.

BESTYRELSEN

• • • • •

Lørdag den 8. maj og søndag den 9. maj:

Udflugt med HV nr. 3 og MHVJ-materiel over følgende strækninger:

LANGÅ-SILKEBORG-BRANDE-GRINDSTED-VARDE,

VARDE-NR. NEBEL-NYMINDEGAB/ retur og

VARDE-SKJERN-HERNING-SILKEBORG-LANGÅ-RANDERS.

(Se programmet for udflugten side 5 og 6).

MHVJ MARIAGER-HANDEST VETERANJERNBANE

Mødereferat.

Lørdag den 13. marts afholdtes der generalforsamling i såvel DJK's Nordjyske afdeling som i Mariager-Handest Veteranjernbane.

S.P. Laursen bød velkommen til de ca. 40 fremmødte, idet der var indkaldt til parallelt forløbende generalforsamlinger i såvel Dansk Jernbane-Klubs nordjyske afdeling som i Mariager-Handest Veteranjernbane. Til dirigent for begge generalforsamlinger valgtes S. Thstrup-Christensen.

I beretningen for 1970, MHVJ's første egentlige driftsår, henvisste driftsbestyrer B. Sundahl til de i "Jernbanen" nr. 5/1970 bragte oplysninger af mere statistisk karakter. Om den kommende sæson oplystes, at billetprisen ville forblive uændret, og man håbede, at den nye køreplan med forøgede variationsmuligheder for de rejsende sammen med PR-gruppens virksomhed ville tilføre banen flere rejsende og dermed forøgede indtægter. Det driftsklare materiel til personbefordringen omfattede for øjeblikket damplokomotiv HV nr. 3 samt 3 - 4 vogne. Til sæsonen skulle yderligere 2 motorvogne være istandsatte. Den store l. kl. boggievogn med tagrytter, der i flere år har hængt i Mariager og tjent som logivogn, er overdraget til Jernbanemuseet.

På Mariager station er arbejdet med ombygning af lokaleforholdene i fuld gang. Der indrettes kontor til betjening af publikum ud mod perronen. Det tilstødende store rum indrettes til overnatningsrum for 4 - 5 personer. Ligeledes indrettes det tidligere kontor ud mod gården til overnatningsrum for 2 personer. I alle rum opsættes fjernvarmeradiatorer. Der vil omgående blive taget fat på opførelse af en intermistisk, eternitdækket remise, der kan yde lokomotivet fornøden beskyttelse i de perioder, det er stationeret i Mariager. Der vil således blive indgivet en anmodning til Mariager kommune om at få anvist et egnet sted, efter driftsudvalgets opfattelse helst i Mariager. Driftsbestyreren opfordrede kraftigt medlemmerne til at tage aktivt del i arbejdet med opførelsen af remisen; det skyldte man de medlemmer, der havde anvendt så mange arbejdstimer på lokomotivets istandsættelse. Beretningen godkendtes.

Kassereren gennemgik banens regnskab, af hvis poster især kan nævnes udgiften til kul med kr. 9.500 samt billetindtægten med kr. 24.000. Selve driften havde givet et såre beskedent overskud, men medtages restaureringsudgifterne, andrager underskuddet kr. 4.500. Regnskabet toges til efterretning.

Til driftsbestyrer genvalgtes B. Sundahl. Som medlem af samarbejdsudvalget genvalgtes

K. Vahl og nyvalgtes H.J. Fredberg, idet Hedetoft ikke havde ønsket genvalg.

På dagsordenen var anført en principiel drøftelse af en evt. sammenslutning af MHVJ og nordjysk afdeling. S.P. Laursen manede til forsigtighed i dette spørgsmål, bl.a. ud fra juridiske betragtninger. Eventuelle interesserede medlemmer henvises til at udarbejde mere konkrete planer.

Mariager—Handest Veteranjernbane

KØREPLAN 1971

Fp	Ha	Tø	Tr	Mr	
					8
					9
	10	11	12	13	10
	10	11	12	13	11
	12	13	14	15	12
	12	13	14	15	13
	13	14	15	16	14
	14	15	16	17	15
	15	16	17	18	16
	16	17	18	19	17
	17	18	19	20	18
	18	19	20		19
	19	20			20

OBS! Kører kun søn- & helligdage i tiden fra 23. maj til 29. august 1971.

Under eventuelt havde flere medlemmer ordet. Dyrholm forelagde et forslag til regulativ for MHVJ. Blandt bestemmelser af mere almindelig karakter gav en bestemmelse om, at to af driftsudvalgets menige medlemmer skulle vælges på den årlige generalforsamling, anledning til drøftelse. Dyrholm motiverede bestemmelsen med ønsket om herved at give medlemmerne større medindflydelse og medansvar for tilrettelæggelsen af arbejdet. Det var absolut nødvendigt at få arbejdet delegeret ud; driftsbestyrelsen kunne ikke alene klare arbejdsbyrden, men måtte tilrettelægge arbejdet i hovedlinier. Der må mobiliseres mindst 50 ansvarsbevidste og tjenstvillige medarbejdere, hvis man udover den forpligtelse, vi har påtaget os ved driften af veteranbanen, også skal have glæde og morskab ud af arbejdet. Der var dog stort flertal blandt generalforsamlingens deltagere for at bibeholde den nuværende ordning, hvorefter

driftsbestyreren udfra faglige synspunkter udpeger sit driftsudvalg. Driftsbestyreren lovede fortsat at forvalte sine således tillagte "diktatoriske" beføjelser ud fra strengt faglige synspunkter. Regulativforslagets øvrige punkter, hvori bl.a. driftsbestyrerens og driftsudvalgets ansvar og kompetancerammer er fastlagt gav ikke anledning til bemærkninger.

Thostrup-Christensen redegjorde for PR-gruppens planer, der dels omfattede udsendelse af brochuremateriale, dels en soignering af området ved Handest station, hvor der i vogne, placeret på sporstykker ved siden af hovedsporet, indrettes kiosk samt venterum og tørkloset for de rejsende. Endvidere eventuelt opstilling af en modeljernbane med møntindkast samt udstilling af forskelligt modelbanemateriel. For at skabe good-will i Mariager-området kunne man endvidere tænke sig beboere af egnens alderdomshjem og institutioner inviteret på ture med veterantoget. Desuden redegjorde Thostrup-Christensen for planer om etablering af en støtteforening for MHVJ, således at enkeltpersoner, firmaer og institutioner specielt i Mariagerområdet kunne yde banen støtte i form af kontante midler eller gennem arbejdsydelser i forbindelse med materiellets vedligeholdelse m.v.. Planen vil blive forelagt på et kommende samarbejdsudvalgs-møde.

Efter yderligere nogle indlæg, bl.a. om faren ved at lave "cirkus" i forbindelse med veterantoget og om det absolut nødvendige i at lave "cirkus" for at tiltrække rejsende, samt indlæg med mellemliggende standpunkter, sluttedes generalforsamlingen kl. 17.30.

Preben Bech.

[MHVJ] — Meddelelser

Det af driftsbestyreren udarbejdede sikkerhedsreglement, signalreglement og rangerreglement er godkendt ved skrivelse fra Tilsynet med privatbanerne. Reglementerne vil snarest blive mangfoldiggjort og uddelt til det tjenstgørende personale.

På forespørgsel oplyser H.J. Fredberg, at der til kursus i sikkerhedstjeneste har meldt sig 14 deltagere, medens der til kursus for vordeende motorførere har meldt sig 10 deltagere.

Kassereren, K.Vahl, er glædestrålende vendt hjem fra hovedstaden medbringende et driftstilskud fra Dansk Jernbane-Klub's hovedkasse på kr. 2.000. Det må desværre konstateres, at der allerede er disponeret over hver en øre, dels til indkøb af kul til de første driftsdage, dels til indkøb af bygningsmaterialer ved ombygningen på Mariager station og dels til dækning af kassererens udlæg i forbindelse med allerede foretagne indkøb.

Nordjyske afdeling.

Mødereferat.

Som nævnt andetsteds i bladet afholdtes der generalforsamling i DJK's Nordjyske afdeling lørdag den 13. marts.

Beretningen for afdelingens virksomhed blev aflagt af S.P. Laursen, som omtalte tilgangen af medlemmer i afdelingens område (Jylland nord for en linie mellem Horsens og Skjern). Afdelingens aktiviteter havde dels bestået af de månedlige klubaftener på Hotel Langå, som gennemsnitlig havde samlet mellem 15 og 20 deltagere pr. gang, og hvor man under tvangsfrie former snakkede jernbane, så films - dels egne, dels udlånte fra statsbanerne, filmklubber o.lign.. Den skepsis, der i starten havde været overfor gennemførligheden af et sådant løbende arrangement, var på baggrund af nu to års erfaringer helt forsvundet. Endvidere havde afdelingen den 11/10 holdt en udflugt med besøg hos Hjørring Privatbaner og på Svovlsyrefabrikken i Nørresundby - begge steder var vi blevet modtaget med en helt enestående imødekommenhed - ikke mindst besøget i Nørresundby, hvor vi blev befordret til svovlsyrefabrikken i en CP-vogn trukket af MHVJ's netop restaurerede HV 3, og hvor vi fik lov at køre rundt på fabrikkens område med de to 785 mm-sporede damplok, som i dagens anledning begge var fyret op, var en oplevelse af de helt store. Vel var deltagerantallet, 25, nok en smule skuffende - på den anden side bidrog det måske netop til den gode succes, idet ingen trådte i vejen for hinanden - og turen havde da givet afdelingen et overskud på 92 kr.! - Beretningen godkendtes énstemmigt.

Det samme gjaldt regnskabet, som balance-rede med 1.175,40 kr, og med en kassebeholdning på 383,39 kr at overføre til næste regnskabsår. Afdelingsledelsen havde besluttet at lade tilskuddet fra DJK's hovedkasse tilfalde MHVJ, således at afdelingens indtægter alene hidhører fra udflugtsoverskud, auktionsoverskud, renter og gaver. Med den større regelmæssighed, som nu må forventes i udgivelsen af "Jernbanen", er der grund til at antage, at afdelingens største udgiftsposter, porto, kuverter og duplikatorpapir, fremover vil undergå en vis formindskelse.

Til afdelingens ledelse blev valgt S.P. Laursen, Sv. Gade (begge genvalg) og John Armstrong Pedersen. Til revisorer blev genvalgt A. Maxen og Jø. Wessberg.

S.P. Laursen.

Lokalafdelingen Fyn - Sydjylland.

Afdelingens næste møde bliver TIRSDAG DEN 27. APRIL, kl. 19.30, på "BØGELUND", HVIDSMIN-DEVEJ, KOLDING.

Kolding Lokomotiv-Klub lover, at der vises film fra jernbaner i ind- og udland. Endvidere vil der blive aflagt beretning fra DJK's ordinære generalforsamling. Der vil blive serveret kaffe.

Fra Odense søges en eller anden form for fælles befordring etableret.

(fortsættes)

Mødereferater

Mødet den 9. februar på Industripalæet i Odense havde samlet et pænt antal deltagere, og på en forespørgsel blev det enstemmigt fastslået, at denne form for medlemsmøder skulle fortsætte, og at det ligeledes fremover skulle ske i samarbejde med de tidligere nævnte foreninger.

Der var på mødet arrangeret en bogudstilling, så medlemmerne kunne orientere sig om hvad der er fremme af bøger og tidsskrifter omhandlende jernbaner og sporvogne. Dog savnedes her bøgerne fra DJK, der som bekendt kun forhandles mod forudbetaling, noget der ikke undrer så få.

Efter en kop kaffe viste formanden for afdelingen nogle serier lysbilleder fra Mariager-Fårup-Viborg Jernbane og fra den del af banen, der nu køres på af MHVJ, samt en serie fra Tunesiens jernbaner.

Den årlige generalforsamling blev afholdt den 9. marts på Industripalæet i Odense, og den blev indledt af formanden, der beklagede, at dagsordenen m.v. ikke havde været offentliggjort i "Jernbanen", og at dette var på grund af brevforsinkelser til redaktionen, hvorfor man ikke kunne laste denne herfor.

Der foretoges nogle nyvalg til bestyrelsen, idet et par af de hidtidige medlemmer ikke havde givet møde eller på forhånd tilkendegivet, at de ikke ville fortsætte. Efter valgene ser bestyrelsen ud som følger:

Formand: S. Thostrup-Christensen, Vedtofte.
Næstformand: H.G. Christiansen, Odense.
Sekretær og
kasserer : N. Chr. Lind, Næsby.
Arne Kirkeby, Odense.
E. Dalgaard-Eriksen, Vejle.

Sidstnævnte som repræsentant for medlemmerne i Jylland.

Valg af suppleant blev udskudt til næste møde, der finder sted i Kolding (se nedenfor), idet man ønskede indvalgt en repræsentant mere for Sydjylland.

Forud for generalforsamlingen havde bestyrelsen et møde med formændene m.fl. for Odense Model Jernbane Klub og Kolding Lokomotivklub ang. fortsat samarbejde om møder og andre arrangementer, og der var enighed om at fortsætte dette samarbejde og bl.a. søge tilrettelagt et par møder mere i Jylland, evt. foruden i Vejle et i Vojens, Haderslev eller sydligere.

Som medlem i DJK's udvidede bestyrelse (i henhold til lovændringen, der nu er vedtaget på første ekstraordinære generalforsamling og forventes at blive det ved den anden og sidste) valgtes formanden og som suppleant E. Dalgaard-Eriksen, Vejle.

Under en efterfølgende diskussion blev der nævnt, at man havde set hen til en lidt større ændring af "Jernbanen" s indhold, hvor man mente oplysninger om DSB's vognpark og litreringen af samme optog lidt for megen plads. Man havde gerne set, at der blev bragt aktuelle oplysninger om f.eks., hvor man endnu i nærmeste udland kan se dampdrift, og det blev nævnt, at dette bl.a. kunne ses i Syd-Tyskland - hvad

der senere blev ført beviser for, idet samme medlem viste film fra Moseldalen og Saarbrücken optaget så sent som i december 1970.

Under en omtale af MHVJ's kommende sæson blev det oplyst, at der andetsteds sysles med planer om oprettelse af en "Veteranbanens Støtteforening" med det formål at skaffe midler og muligheder for repræsentation af bestemte vogne og udførelse af visse andre arbejder til gavn for banen, og ideen vakte betydelig interesse.

Aftenen sluttede med film og en gang "Jernbane-snak".

Forsåvidt der i afdelingen er medlemmer, der kunne tænke sig at gøre tjeneste ved MHVJ som togtjent eller på stationerne, henledes opmærksomheden på, at der for at man kan komme i betragtning, kræves kendskab til sikkerhedsbestemmelserne, og at der skal aflægges en prøve for at blive godkendt. Er der tilslutning, vil der evt. kunne igangsættes et teoretisk kursus her på Fyn eller i Sydjylland. Dette kursus vil kunne klares på nogle aftener. Den teoretiske prøve aflægges for tidligere direktør ved RHJ, hr. Justesen, og den praktiske del af oplæringen sker på MHVJ på et par søndage, hvor der køres indøvningstog.

Henvendelse ang. ovenstående sker til lokalafdelingens formand.

S. Th.- Chr.

Museumstoget

Den 10. sæson står for døren. Trafikken starter i år samtidig med den "officielle" sommerkøreplans start, nemlig søndag den 23. maj - sidste trafikdag bliver søndag den 19. september. Endvidere køres der på lørdage fra 26. juni til 7. august.

Bortset fra en mindre justering vil køreplanen blive som i 1970.

(fortsættes)

Medlemmer, der ønsker at forrette tjeneste ved trafikken afvikling, bedes melde sig nu.

Tjeneste ved banen er åben for alle medlemmer, - dog skal lokomotivførere, fyrbødere, togførere, rangerledere og bremsere være godkendt. Tjenesten omfatter også pakmestre, togbetjente og postkortsælgere foruden mandskab til vedligeholdelse af rullende materiel m.v. Vi har hårdt brug for arbejdskraft, også inden sæsonens begyndelse, hvor der arbejdes i de kommende week-ender.

Tilmeldelse bedes foretaget på et åbent brevkort, der skal indeholde følgende oplysninger:

Afsenderens navn:

Afsenderens adresse:

Afsenderens evt. telefonnummer:

Afsenderens personnummer:

Afsenderens medlemsnummer:

Ønsker at gøre tjeneste som:

Jeg kan følgende datoer:

Har gjort tjeneste ved Museumstoget som:

..... år:

Kortene sendes til:

DRIFTSUDVALGET,

c/o G. Fox Maule,

Tårnbæk Strandvej 59 K,

2930 Klampenborg.

De, der melder sig, vil i begyndelsen af maj måned modtage besked fra driftsudvalget, når turlisterne foreligger. - Nærmere oplysninger om transportmuligheder vil blive meddelt senere.

Der er overnatningsmuligheder i remisen i Maribo for tjenestegørende.

Vel mødt i Maribo!

G. Fox Maule.

BOGANMELDELSE

HADERSLEV AMTS JERNBANER I

„Dr. Mauves baner“

Dansk Jernbane-Klub's publikation nr. 28, 144 sider, 60 delvis ukendte illustrationer af stationer, materiel m.m. Endvidere en fuldstændig redegørelse over banernes forhistorie. Bogen fremtræder i meget fin udførelse. Pris kr. 40,00. Tilsendes ved henvendelse til P. Thomassen, Strandvejen 201, 2900 Hellerup, ved indsendelse af beløbet + 1,50 kr. i forsendelsesporto. Giro 67.394.

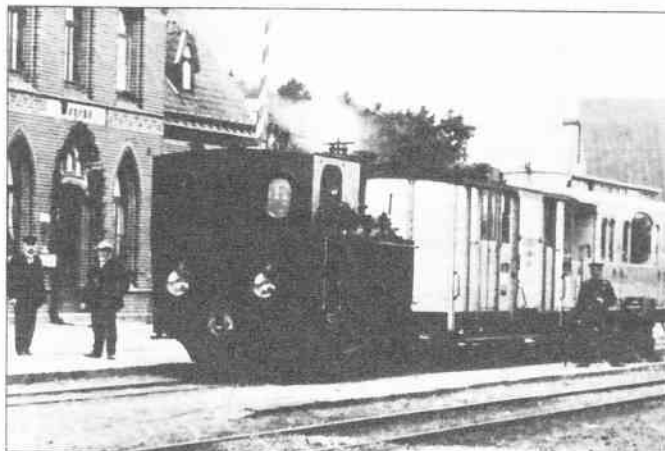
Birger Wilckes første bog af i alt 4 om Haderslev Amtsbaner er intet mindre end en guldgrube af oplysninger.

Kære venner siger man gang på gang til sig selv under læsningen, sådan skal den bog skrives - intet mindre. Vi har fået en virkelig jernbaneforfatter i Danmark, og vi kender ikke hans mage.

I smukt udstyr og med rigeligt billedmateriale udsendes dette værk, der under planlægningen må have fascineret og forfærdet forfatteren selv ved sit omfang.

Birger Wilcke har ganske rigtig indset, at uden ret så dybtgående orientering om de poli-

tiske forhold i grænselandet, - og her fremstillet på en meget indsigtfuld måde - vil en bog om netop disse baner kun være af behersket interesse.

Vojens Amtsbanegård, ca. 1910.
Illustration fra bogen "Haderslev Amts Jernbaner II."

Her får vi i saglig fremstilling både de lokalpolitiske og de landspolitiske aspekter, der hidførte alle de mærkværdigheder, og den ejendommelige linieføring, der prægede banerne.

Stationsbygningerne har forfatteren hæftet sig længe ved, - og med god grund. Mage til rædsler af preussisk byggestil findes ganske

enkelt ikke. De er alle opført af den kgl. bygningsråd i Haderslev, Jablonowski, og at denne mand i en årrække har kunnet få lov til at rejse landsdelen rundt og opføre sine hæslige huse som skamstøtter over egen uduelighed er en forbløffende kendsgerning. Bogen er velforsynet med billeder af disse enorme stationer med deres tårne og spir og gotiske vinduer og overdimensionerede murværk, - midt på en åben mark. Desværre står flere af dem endnu. Forfatteren er med rette forfærdet, og vi med ham.

Banernes utrættelige forkæmper og planlægger er den herostratisk berømte tyske landsråd (amtmand) dr. Mauve.

Hans evner for intriger og rænkespil bragte ham naturligvis i modsætningsforhold til overordentlig store dele af befolkningen, men som en damptrømler for han frem, nedkæmpende al modstand, og i hans kølvand lå den sønderjyske smalsporede bane. Med en, - set med vore nutidige øjne - aldeles ligegyldig hensyntagen til, hvor han kunne skaffe sig indpas og lydhørhed, svang han baneføringen hid og did i de mest indviklede linieføringer, man nogen tid har set. Se blot på gamle kort over Sønderjylland. Hans hånd sporedes i alt til de mindste detaljer.

Skodborg station, ca. 1905.
Illustration fra bogen "Haderslev Amts Jernbaner II."

Også i den bestikkende ide med at indrette kroer i stationsbygningerne, og samtidig gøre værten her til postagent, købmand, livsforsikringsagent etc. - foruden naturligvis stationsforstander. En sådan sammenblanding af aktiviteterne medførte en reduktion af udgifterne til banepersonale, og lyder umiddelbart som en god ide. Forfatteren påviser imidlertid med megen lune, at ideen var afsindig fra starten.

På åben mark og med ganske få tog om dagen, og uden fast bosiddende i umiddelbar nærhed, er mulighederne for at sælge livsforsikringer eller drive krohold forsvindende små, eller findes reelt slet ikke.

Det første de nye stationsfolk gjorde ved tiltrædelsen var, at begynde at se sig om efter en anden beskæftigelse. Kvaliteten af deres efterfølgere blev stadig ringere, og i senere år blev antallet af direkte afskedigelser alarmerende højt.

Sådanne "patentløsninger" prægede dr. Mauves sælsomme virke, og skaffede ham naturligvis stemninger på halsen fra åbenlys foragt til rødglødende had.

Da han i juni måned 1900 blev forfremmet og forflyttet til Kassel udløste meddelelsen herom endeløs jubel - både hos tyske og danske, og en dansk kommentar i "Hejmdal" lader intet tilbage at ønske i tydelighed:

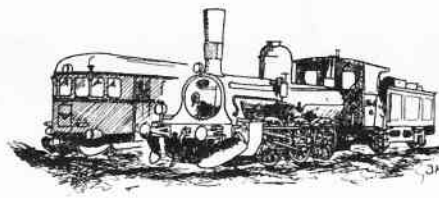
"Hvis ikke folkene her var besindige, ville oplaget af fløjter i Haderslev ikke slå til - til den pibekoncert, som Haderslev'erne vilde ledsage ham ud af byen med."

Banernes rullende materiel vil i de følgende bøger blive nøjere beskrevet, men det skal dog nævnes, at man ved banernes åbning anskaffede 9 stk. to-koblede damplokomotiver fra Hagens maskinfabrik i Erfurt (de såkaldte sporvejsloko), men herom - og om personaleforhold i de følgende bøger, idet forfatteren er ret sparsom med disse oplysninger i den første bog, - der da også er tænkt som dannende grundlaget for en mere jernbaneteknisk gennemgang senere.

Der er al god grund til at takke Birger Wilcke for dette værk. Det fortjener en stor udbredelse - selv hos læsere, der ikke umiddelbart interesserer sig for jernbaner, - for her er tale om virkelig egns historie så det fænger.

Man er unægtelig blevet ikke så lidt klogere på sønderjyske forhold efter -64, når man lukker sidste blad.

Verner Erik Johansen.

Bil let til Sverige!

**Med billet til bilfærgen DRAGØR-LIMHAMN
er det let at komme med bil til Sverige.
De kører uden om bytrafikken og så at sige
lige om bord, for der er
AFGANG CA. HVER HALVE TIME
Overfarten på 50 minutter kan De nyde i cafeteriet.
Bilpladsbestilling: (01) 53 15 85**

**Takst for personbil incl. fører (sept.-maj)
Længde indtil 4,25 m - dobbelt kr. 33,00
Længde over 4,25 m - dobbelt kr. 39,00
Takst for personer - dobbelt kr. 6.60
Rabatkort til 5 enkeltrejser - kr. 12.00**

**Billetten kan på tilbagerejsen benyttes på banernes
overfart mellem Hålsingborg og Helsingør.**

DRAGØR-LIMHAMN